Norske eksportører av sjømat

Strukturrapport på mikronivå

Fryst torskeblokk

Utarbeidet for

Fiskeri- og Havbruksnæringens Landsforening

Utarbeidet av

fishSTATS as

Tromsø, 1. desember 2004

PROSJEKT	TITTEL	PERIODE
Norske fiskeeksportører	Strukturrapport Fryst torskeblokk	2000-2003

PRODUKT	VARENR
Fryst torskeblokk	03042033

OPPDRAGSGIVER	KONTAKTPERSON
Fiskeri- og Havbruknæringens Landsforening	Geir Andreassen

RÅDGIVER	KONTAKTPERSON
fishSTATS as	Thomas A. Larsen

Av den totale produksjonen (fangst og oppdrett) av norsk sjømat blir det antatt at godt over 90% havner i våre eksportmarkeder. Aktiviteten på eksportleddet står dermed helt sentralt i verdiskapningsprosessen for norsk sjømat. Konkurransen som sjømatnæringa utsettes for i eksportmarkedene er økende. Mer fokus på markedsorientering og fokus vekk fra produksjonsorientering er en av flere aktuelle problemstilling det blir pekt på for å øke konkurranseevnen gjennom hele verdikjeden frem til forbruker. Kartlegging av eksportleddet er et viktig bidrag til å forstå organiseringen av markedskanalene.

Denne rapporten tar sikte på å beskrive strukturen blant norske eksportører av fryst torskefilet i blokk.

Fra SSB har vi data (1999-2003) fra Toll og Avgiftsdirektoratets (TAD) TVINN-database som inneholder informasjon fra Tollvesenets elektroniske fortollingssystem. Dermed får en data på hver enkel transaksjon på eksportleddet, i tillegg til anonymisert kvalitativ informasjon om den enkelte eksportør. Vi kan dermed klassifisere den enkelte eksportør m.h.p. geografi (både produksjon og destinasjon), aktivitet (antall transaksjoner/aktivitet) og tid.

Innholdsfortegnelse

INNHOLDSFORTEGNELSE **3**

DATA **4**

EKSPORTØRER. **5**

De 30 største eksportørene i 2003. ..... *5*
De 25 største eksportørene av fryst torskeblokk i 2003. ..... *6*
Antall eksportører og eksportpris. *7*
Antall eksportører og eksportvolum. *8*
Antall eksportører og eksportøraktivitet. *9*
De 5, 15 og 25 største eksportørene målt i eksportvolum. *10*
De 5, 15 og 25 største eksportørene målt i eksportverdi. *11*

PRODUKSJONSFYLKE. **12**

Andel av eksportvolum per produksjonsfylke. *12*

EKSPORTMARKED **15**

Alle eksportører. *15*
De 5 største eksportørene. *16*
Eksport av fryst torskeblokk i 2003. ..... *17*

UTVIKLINGEN TIL DE 5 STØRSTE EKSPORTØRENE. **18**

Fra 2000 til 2003 ..... *18*
Fra 2003 til 2000 ..... *19*

VOLUM OG PRIS. **20**

De 5 største eksportørene. *20*
De 6-15 største eksportørene. *21*
De 16-25 største eksportørene. *22*

PRODUKTPORTEFØLJE. **23**

De 5 største *23*
De 6-15 største. *24*
De 16-25 største. *25*

VALUTA. **26**

Alle eksportører. *26*
De 5 største eksportørene. *27*

Data

Data for årene 1999:1 til 2004:4 ble gjort tilgjengelig for dette prosjektet. Opprinnelig er foretakene registrert med organisasjonsnummer, men i de data som er gjort tilgjengelig for dette prosjektet er organisasjonsnummeret byttet ut med et vilkårlig tall og dermed anonymisert.

I 2003 innførte TAD nye kvalitetssikringsrutiner og gikk over til elektronisk registrering av tolldeklarasjoner. Data på foretaksnivå før 2003 er forbundet med en viss usikkerhet. Analyser og resultater som fremkommer av dette prosjektet har tatt hensyn til dette forhold.

For å kartlegge eksportørleddet er det nødvendig å definere en del nøkkelbegrep som er sentrale i beskrivelsen av strukturen. En enkelt transaksjon i dataene inneholder følgende informasjon:

Foretak	varenr	bestland	publmnd	dag	uke	vekt	verdi
123456789	**03019100**	**JP**	**200403**	**12**	**11**	**130**	**6719**

prodfylke	fylke	tollsted	valuta	levbet	valkurs
12	**2**	**7**	**JPY**	**CIF**	**6.39**

Foretak	Anonymt tall som beskriver en spesifikk eksportør.
Varenr	Beskriver den spesifikk vare med tilhørende hs-varenummer.
Bestland	Mottakerlandet for varen.
Publmnd	Publiseringstidspunktet for tollpapiret (yyyymm).
Dag	Angir dag/dato for publiseringstidspunktet.
Uke	Ukenummer for publiseringstidspunktet.
Vekt	Angir vekten til varen i kilo.
Verdi	Angir verdien av varen i kroner.
Prodfylke	Angir produksjonsfylket for varen.
Fylke	Angir fylke som tollstedet ligger i.
Tollsted	Angir tollsted som behandlet tolldeklarasjon.
Valuta	Angir valuta som varen er handelen er oppgjort i.
Levbet	Angir leveringsbetingelser.
Valkurs	Angir valutakurs mellom oppgjort valuta og NOK.

Eksportører.

De 30 største eksportørene i 2003.

Her ser vi eksportverdi per eksportør fordelt på fryst torskeblokk og andre produkter. Oversikten omfatter eksport av alle produkter til alle markeder.

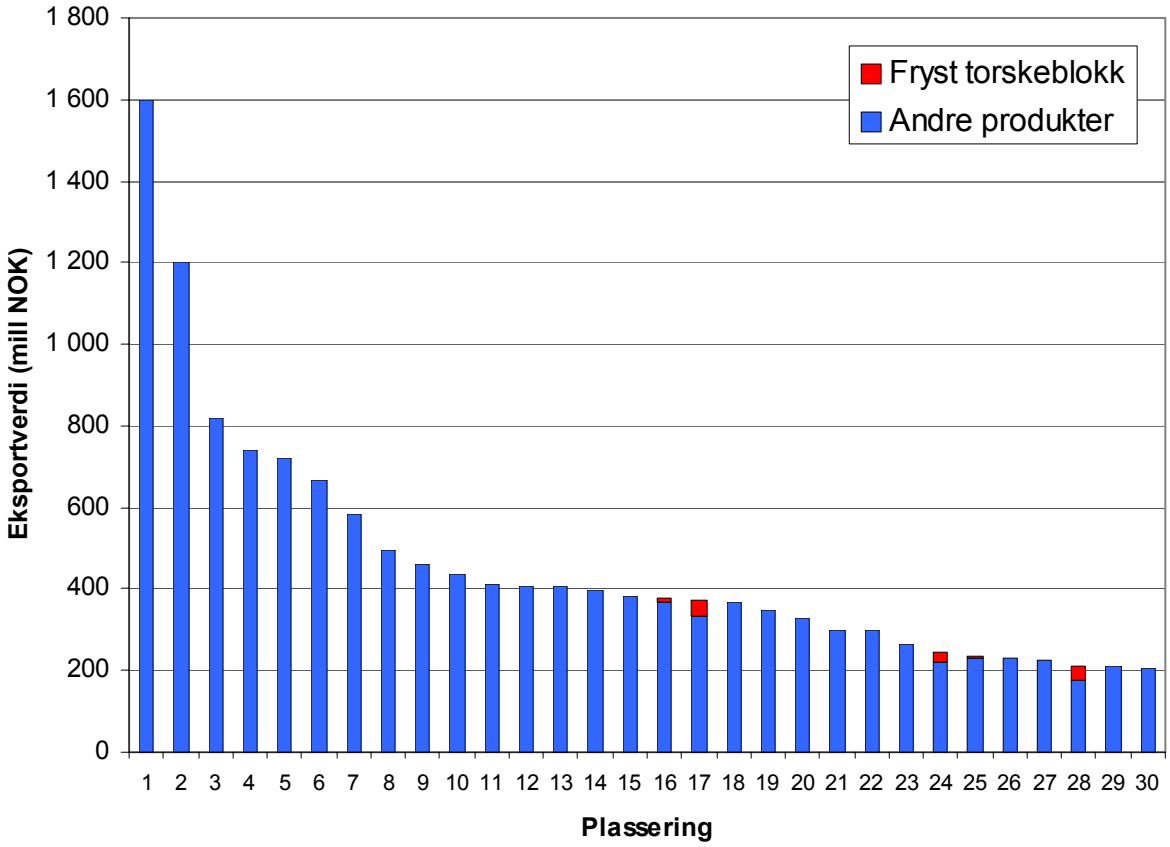

Kommentar:

- Fryst torskeblokk utgjorde 1.1% av den samlede eksportverdi i 2003.
- 6 av de 30 største eksportørene hadde fryst torskeblokk i sin produktportefølje i 2003.

De 25 største eksportørene av fryst torskeblokk i 2003.

Her ser vi eksportverdi av fryst torskeblokk per eksportør. Oversikten omfatter eksport til alle markeder. Nummereringen på x-aksen refererer til plasseringen til den respektive eksportør i forhold til rangering etter total eksportverdi.

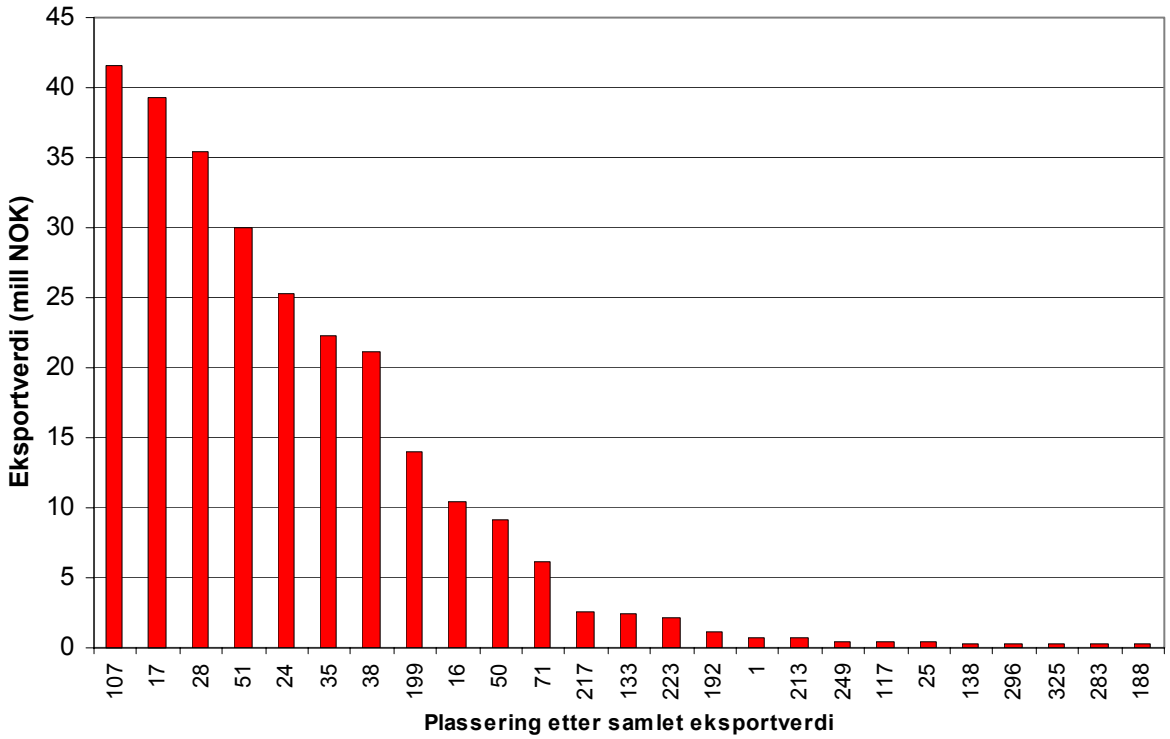

Kommentar:

- Av den samlede eksportverdien til alle eksportører utgjorde fryst torskeblokk 1.1% i 2003.
- Den største eksportøren målt etter samlet eksportverdi var den 16. største eksportør av fryst torskeblokk.
- 9 eksportører hadde en samlet eksportverdi av fryst torskeblokk over 10 millioner kroner i 2003.

Antall eksportører og eksportpris.

Her ser vi antall eksportører av fryst torskeblokk og eksportpris per måned fra 2000 til april 2004. Oversikten omfatter eksport av fryst torskeblokk til alle markeder.

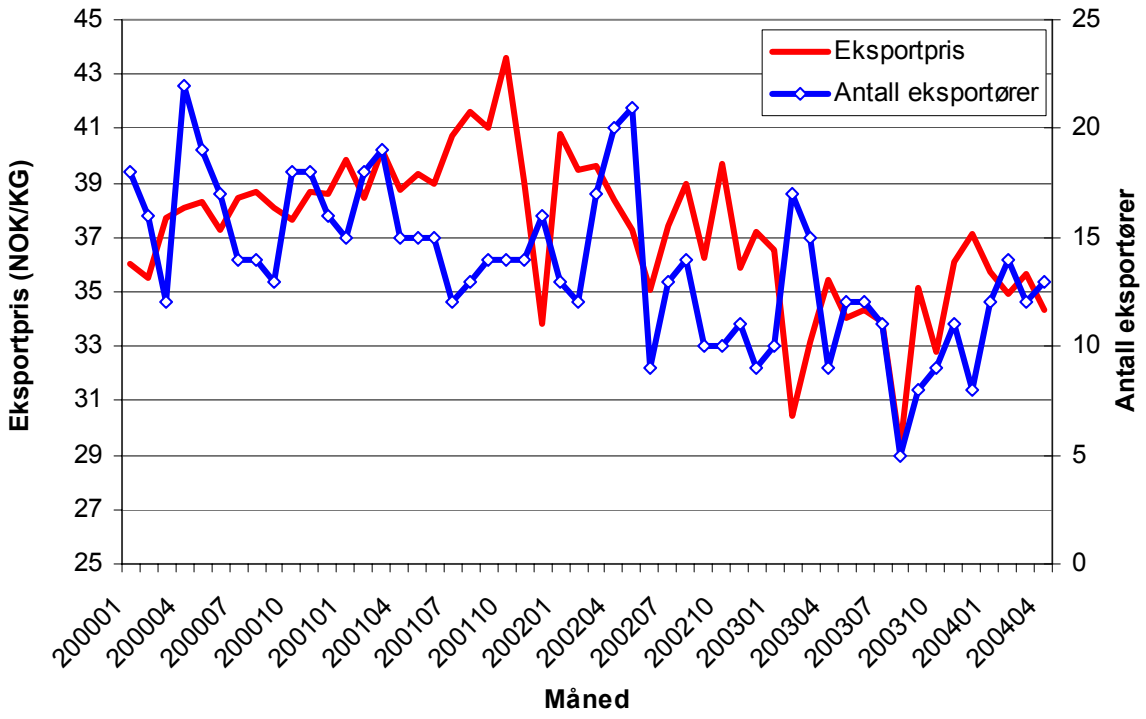

Kommentar:

- Det var 31 eksportører av fryst torskeblokk i 2003.
- Det var i gjennomsnitt 16 eksportører inne hver måned i 2000, mot 15 eksportører i 2001, 13 eksportører i 2002, 11 eksportører i 2003 og 13 eksportører i 2004 (Jan-april).

Antall eksportører og eksportvolum.

Her ser vi antall eksportører av fryst torskeblokk og eksportvolum per måned fra 2000 til april 2004. Oversikten omfatter eksport av fryst torskeblokk til alle markeder.

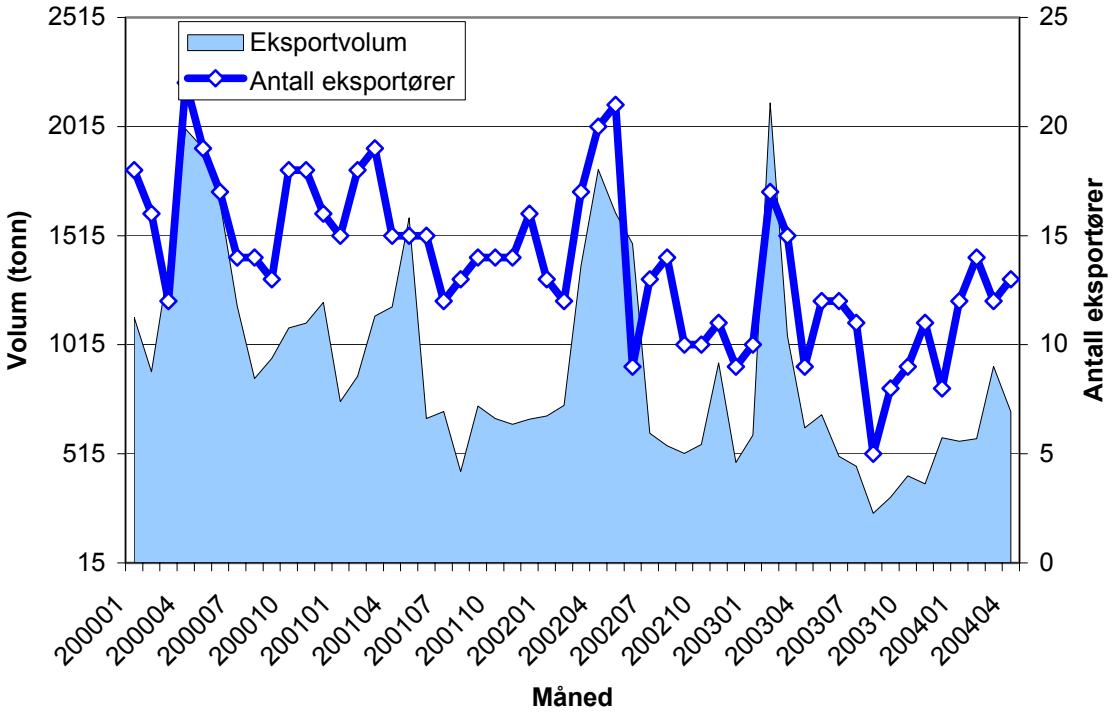

Kommentar:

- Det 31 eksportører av fryst torskeblokk i 2003.
- Det var i gjennomsnitt 16 eksportører inne hver måned i 2000, mot 15 eksportører i 2001, 13 eksportører i 2002, 11 eksportører i 2003 og 13 eksportører i 2004 (Jan-april).
- Eksportvolumet av fryst torskeblokk ble redusert med 45% fra 2000 til 2003, mens eksportverdien verdien ble redusert med 54% i samme periode.

Datatabell:

	2000	**2001**	**2002**	**2003**
Volum	14 517	10 110	11 356	8 009
Verdi (mill)	583	399	430	268

Antall eksportører og eksportøraktivitet.

Her ser vi antall eksportører per år fordelt på de med 12 eller færre transaksjoner per år og resten. Det er tilstrekkelig at en eksportør har bare én transaksjon per år for å komme med i statistikken. Oversikten omfatter eksport av fryst torskeblokk til alle markeder.

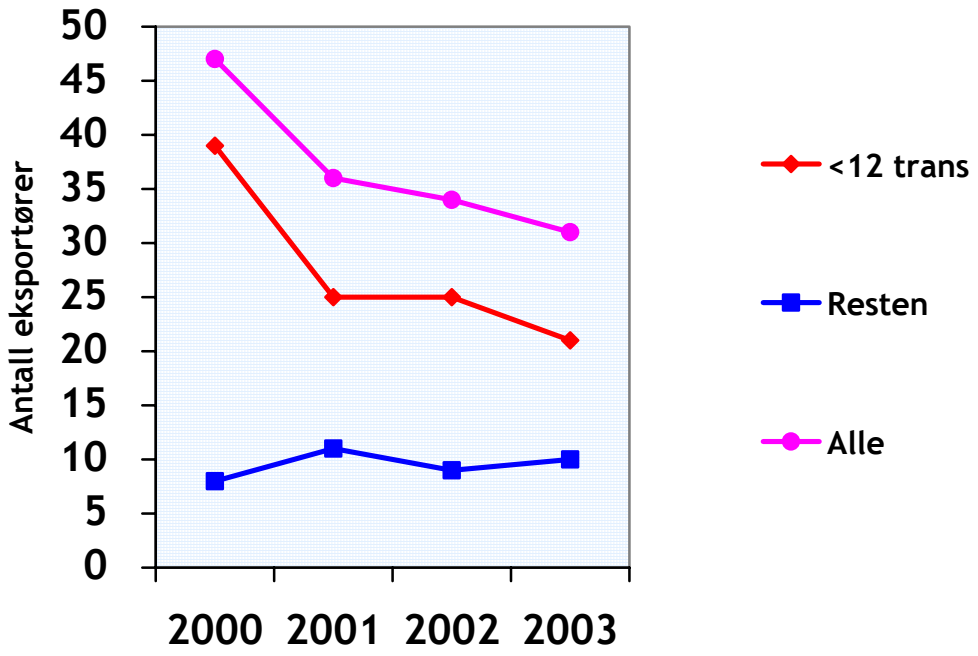

Kommentar:

- Antallet eksportører ble redusert over perioden.
- Omtrent 2/3 deler av eksportørene hadde 12 eller færre transaksjoner i 2003.

Datatabell:

	2000	**2001**	**2002**	**2003**
<12 trans	39 (83.0%)	25 (69.4%)	25 (73.5%)	21 (67.7%)
Resten	8 (17%)	11 (30.6%)	9 (26.5%9	10 (32.3%)
Alle	47	36	34	31

De 5, 15 og 25 største eksportørene målt i eksportvolum.

Her ser vi hvordan eksportverdien fordeler seg på eksportørene av fryst torskeblokk kategorisert etter de 5 største, 6-15 største, 16-25 største eksportørene og resten målt i eksportvolum. Oversikten omfatter eksport av fryst torskeblokk til alle markeder.

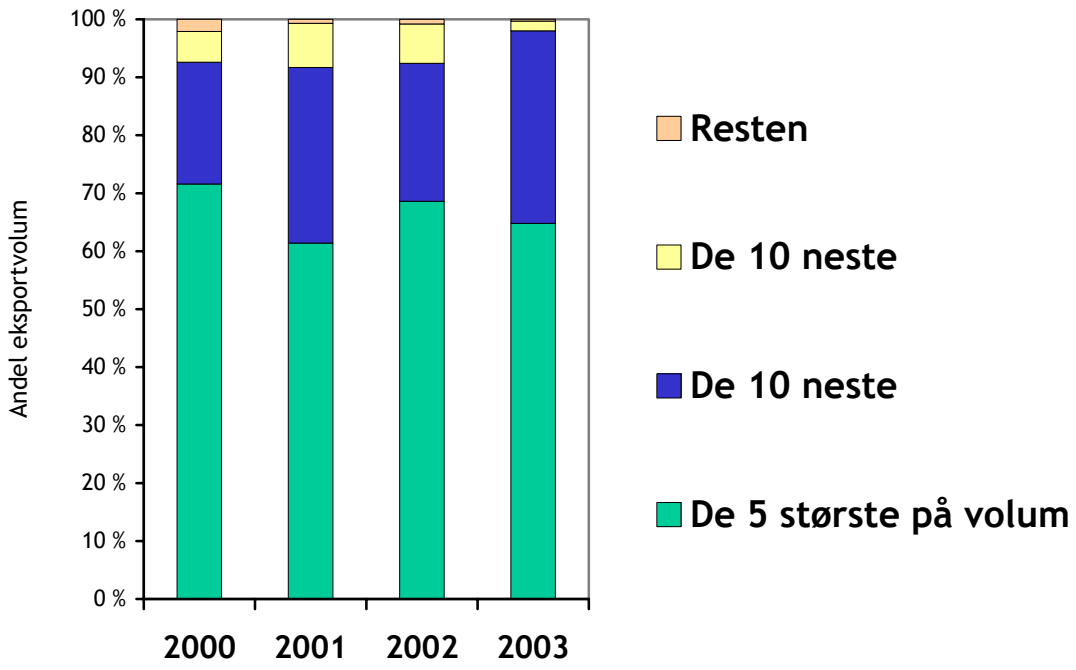

Kommentar:

- De 25 største eksporterte 97.9% av det totale volum eksportert 2000, mot 99.7% i 2003.
- De 5 største eksporterte 71.6% av totale volum eksportert i 2000, mot 64.8% i 2003.

Datatabell:

	2000	**2001**	**2002**	**2003**
De 5 største	71.6%	61.4%	68.6%	64.8%
De 10 neste	21.0%	30.3%	23.8%	33.2%
De 10 neste	5.3%	7.6%	6.8%	1.7%
Resten	2.1%	0.7%	0.8%	0.3%

De 5, 15 og 25 største eksportørene målt i eksportverdi.

Her ser vi hvordan eksportverdien fordeler seg på eksportørene av fryst torskeblokk kategorisert etter de 5 største, 6-15 største, 16-25 største eksportørene og resten målt i eksportverdi. Oversikten omfatter eksport av fryst torskeblokk til alle markeder.

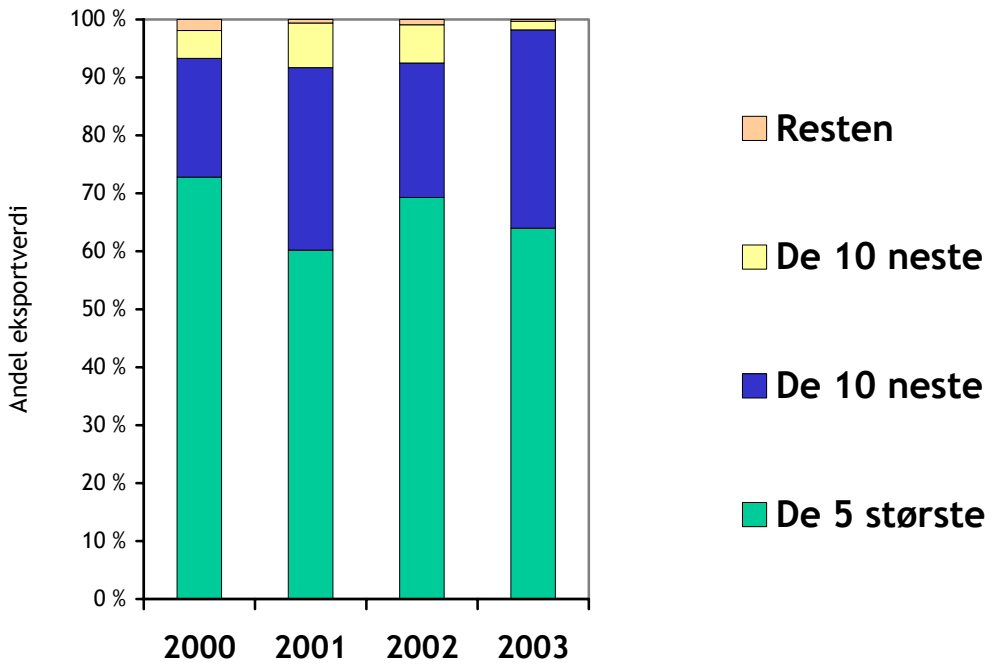

Kommentar:

- De 25 største eksporterte for 98.1% av eksportverdien i 2000, mot 99.7% i 2000.
- De 5 største eksporterte for 72.8% av eksportverdien i 2000, mot 64.0% i 2003.

Datatabell:

	2000	**2001**	**2002**	**2003**
De 5 største	72.8%	60.2%	69.3%	64.0%
De 10 neste	20.5%	31.5%	23.2%	34.2%
De 10 neste	4.8%	7.7%	6.6%	1.5%
Resten	1.9 %	0.6 %	0.9 %	0.3 %

Produksjonsfylke.

Andel av eksportvolum per produksjonsfylke.

Her ser vi en oversikt over andel eksportert volum av fryst torskeblokk per produksjonsfylke. Bare de største produksjonsfylkene er tatt med. De relative andelene er beregnet for den eksporten som ble registrert med produksjonsfylke.

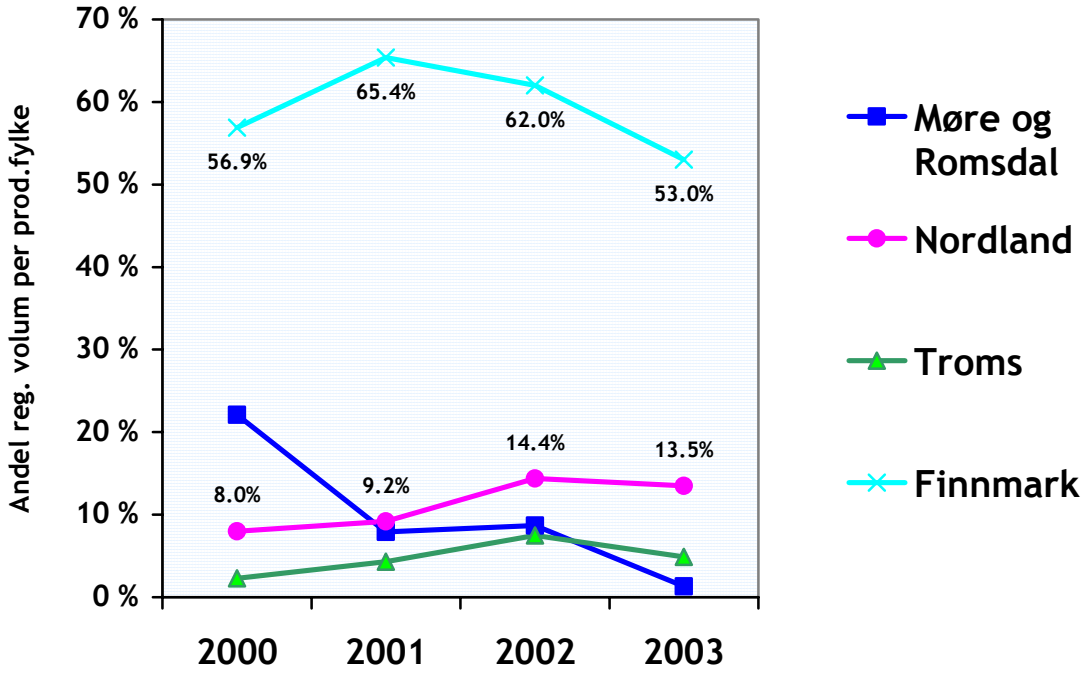

Kommentar:

- Finnmark var desidert størst som produksjonsfylket målt i volum, men mistet relative andeler fra 2001.
- Nordland økte sine relative andeler over perioden.

Datatabell:

	2000	2001	2002	2003
Reg. volum (tonn)	14 129	9 140	9 844	7 693
Ureg. volum (tonn)	1 289	969	1 512	314
Sogn&Fjordane	8.3%	11.4%	5.7%	8.4%
Møre&Romsdal	22.1%	7.9%	8.7%	1.3%
Nordland	8.0%	9.2%	14.4%	13.5%
Troms	2.3%	4.3%	7.5%	4.9%
Finnmark	56.9%	65.4%	62.0%	53.0%

Eksportvolum per produksjonsfylke.

Her ser vi en oversikt over eksportert volum (i tonn) av fryst torskeblokk per produksjonsfylke. Bare de største produksjonsfylkene er tatt med. Bare den eksporten som ble registrert med produksjonsfylke er tatt med.

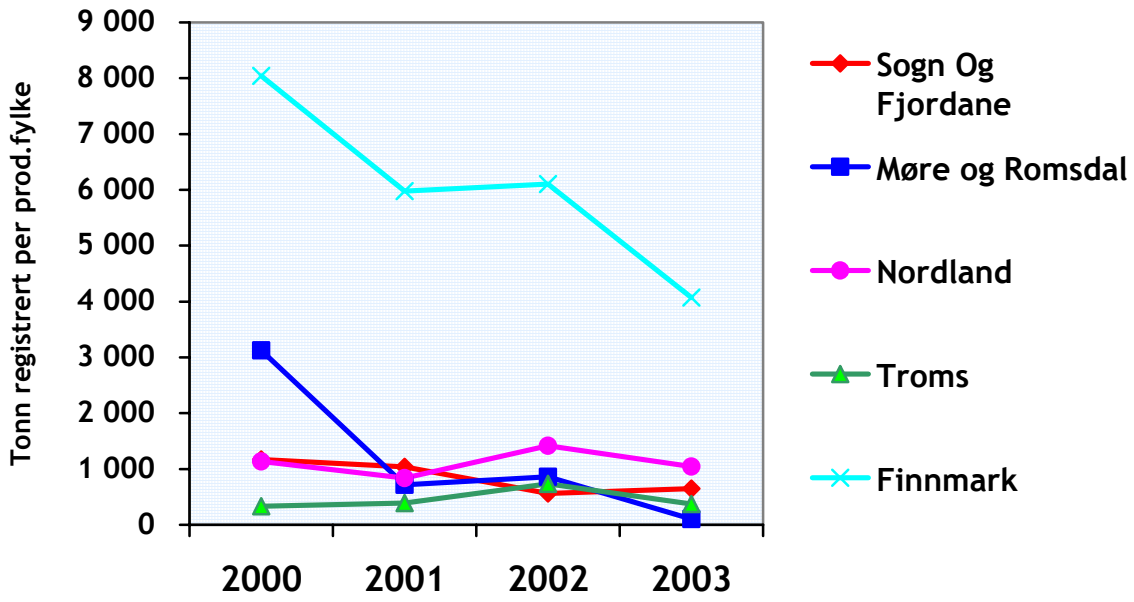

Kommentar:

- Volumet i finnmark ble redusert fra 2001 til 2003.
- Volumet i møre og romsdal ble redusert dramatisk i løpet av perioden.

Datatabell:

	2000	2001	2002	2003
Reg. volum (tonn)	14 129	9 140	9 844	7 693
Ureg. volum (tonn)	1 289	969	1 512	314
Sogn Og Fjordane	1 172	1 041	560	646
Møre og Romsdal	3 129	719	859	102
Nordland	1 135	838	1 418	1 042
Troms	331	390	734	375
Finnmark	8 042	5 976	6 101	4 074
(tall i tonn)				

Eksportvolum per produksjonsfylke.

Her ser vi en oversikt over hvor stor andel av eksporten de 5 største eksportørene i finnmark, troms og nordland tok hånd per år fra 2000 til 2003.

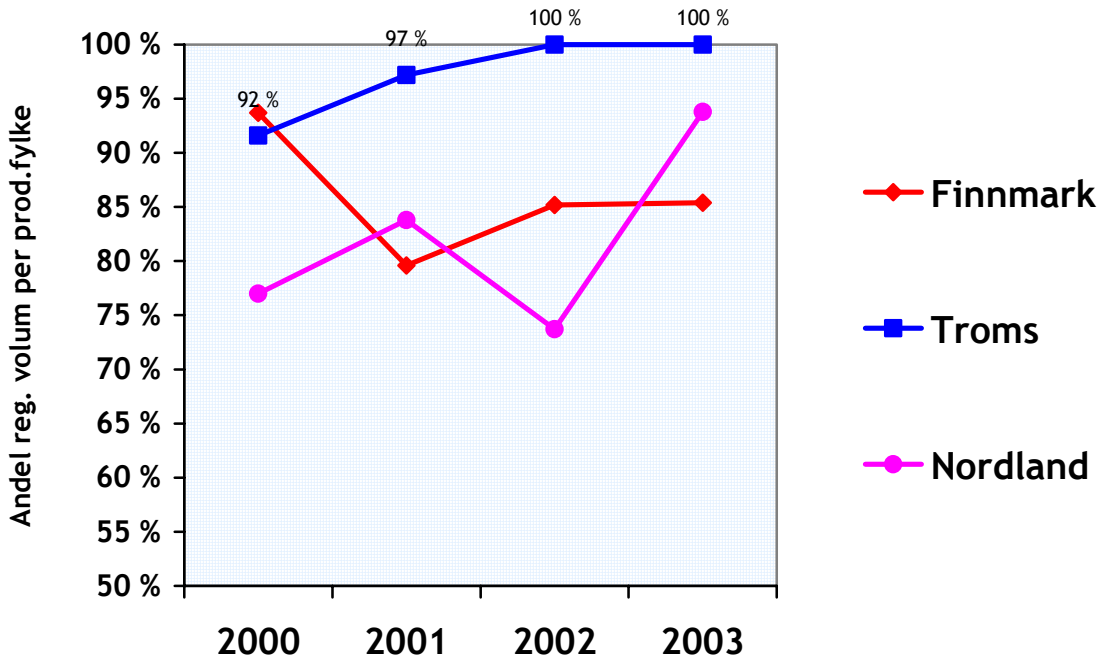

Kommentar:

- De 5 største var relativt størst i troms.
- De 5 største i troms tok 100% av volumet i 2002 og 2003. Indikerer at det var fem eller færre eksportører av fryst torskeblokk i troms dissse årene.

Datatabell:

	2000	2001	2002	2003
Finnmark	93.7%	79.6%	85.2%	85.4%
Troms	91.6%	97.2%	100.0%	100.0%
Nordland	77.0%	83.8%	73.7%	93.8%

Eksportmarked.

Alle eksportører.

Her ser vi en oversikt over andel eksportert volum av fryst torskeblokk per år fordelt på markedene Tyskland (DE), Storbritannia (UK), Sverige (SE), USA (US) og Frankrike (FR).

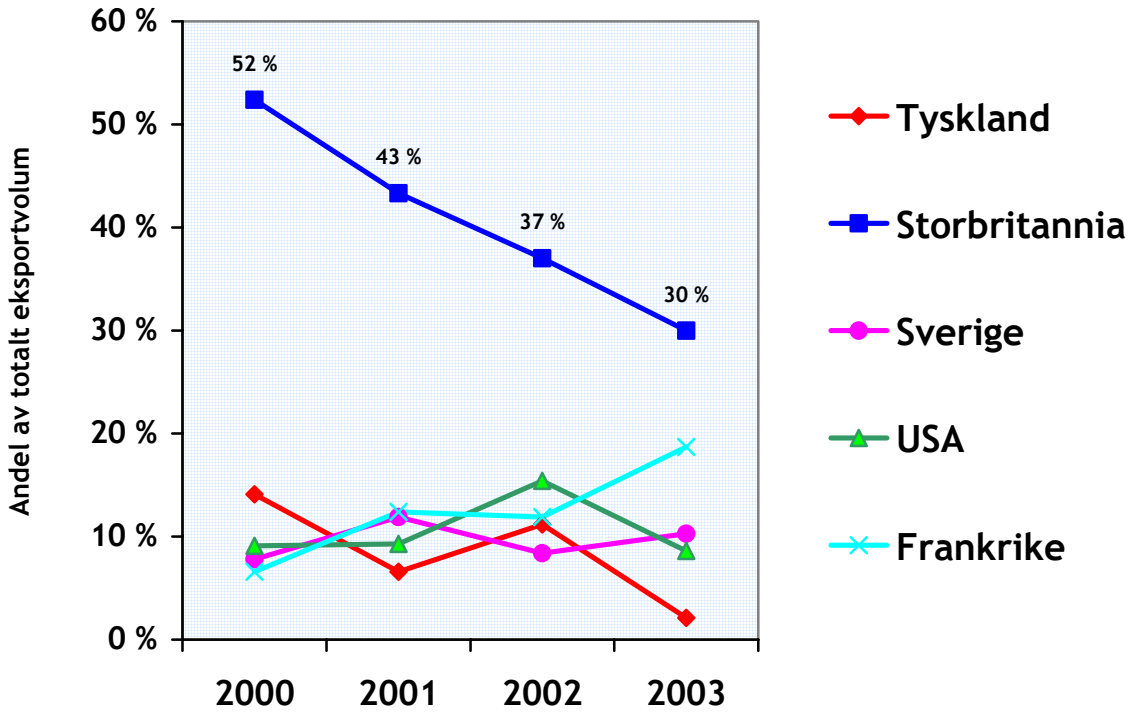

Kommentar:

- Eksporten av fryst torskeblokk til Storbritannia var nedadgående, mens eksporten til Frankrike var økende i perioden.

Datatabell:

	2000	**2001**	**2002**	**2003**
Volum (tonn)	14 517	10 110	11 356	8 009
Tyskland	14.1%	6.6%	11.2%	2.1%
Storbritannia	52.4%	43.3%	37.0%	30.0%
Sverige	7.8%	11.9%	8.4%	10.3%
USA	9.1%	9.3%	15.4%	8.6%
Frankrike	6.6%	12.4%	11.9%	18.7%

De 5 største eksportørene.

Her ser vi en oversikt over andel eksportert volum av fryst torskeblokk per år fordelt på markedene Tyskland (DE), Storbritannia (UK), Sverige (SE), USA (US) og Frankrike (FR). Oversikten omfatter bare de 5 største eksportørene målt i eksportverdi.

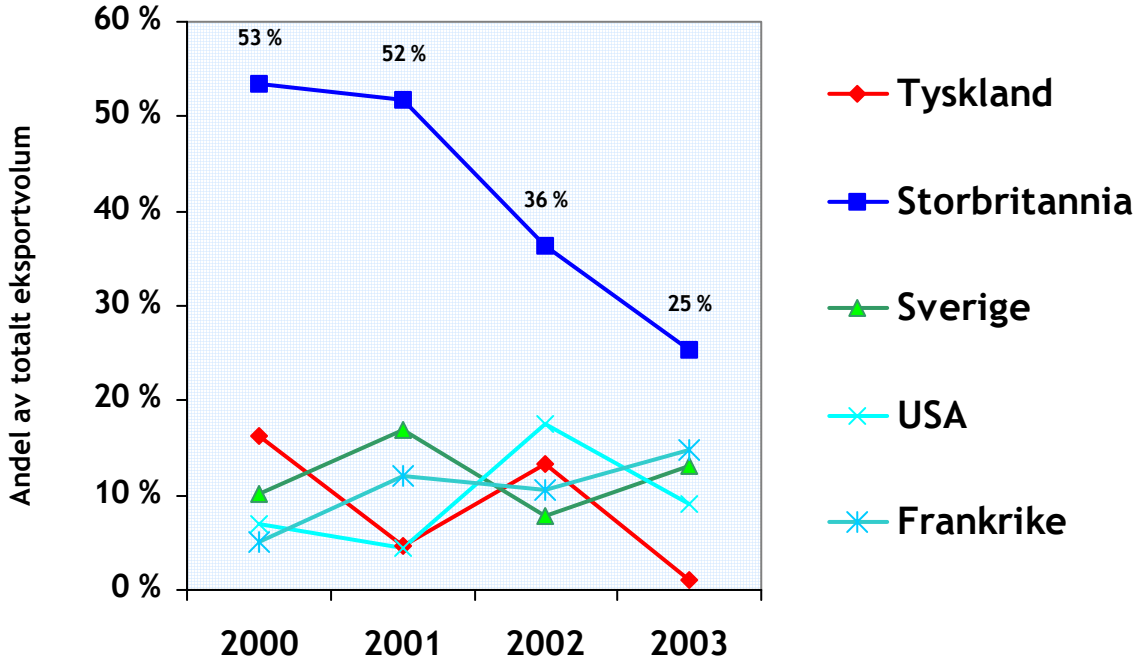

Kommentar:

- Eksporten av fryst torskeblokk til Storbritannia var nedadgående også for de 5 største.

Datatabell:

	2000	2001	2002	2003
Alle (tonn)	14 517	10 110	11 356	8 009
De 5 største (tonn)	11 038	6 205	7 786	5 190
Tyskland	16.3%	4.6%	13.4%	1.0%
Storbritannia	53.4%	51.7%	36.4%	25.4%
Sverige	10.2%	16.8%	7.8%	13.0%
USA	6.9%	4.5%	17.6%	9.0%
Frankrike	5.0%	12.0%	10.6%	14.8%

Eksport av fryst torskeblokk i 2003.

Her ser vi en oversikt over eksportert volum og eksportpris av fryst torskeblokk til Danmark, Storbritannia, Sverige og Frankrike i 2003.

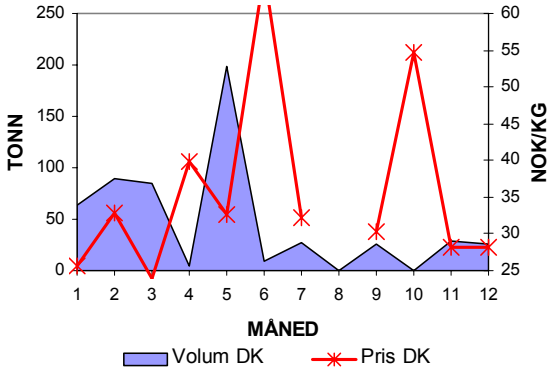

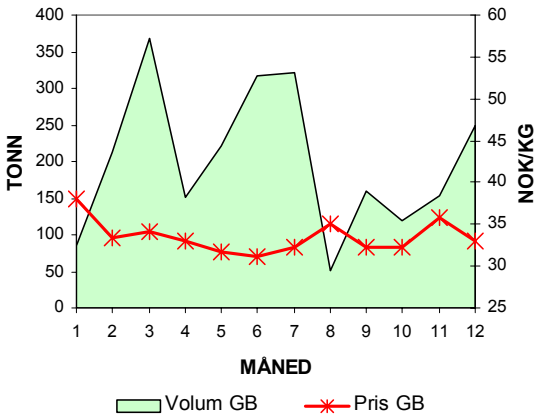

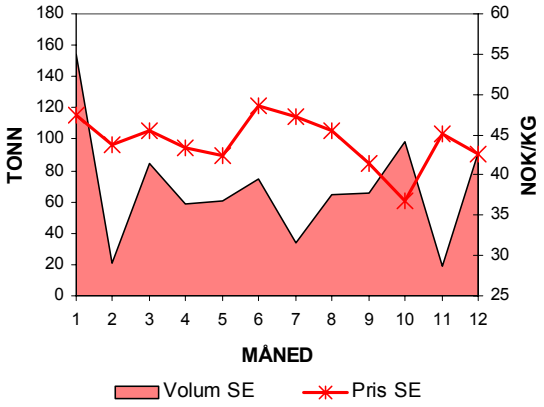

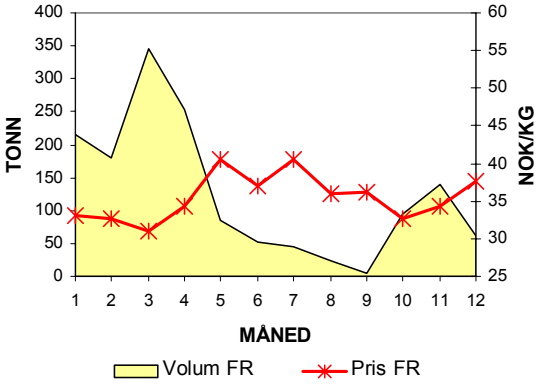

Utviklingen til de 5 største eksportørene.

Fra 2000 til 2003.

Figuren viser utviklingen til de 5 største eksportørene av fryst torskeblokk fra 2000 til 2003 rangert etter eksportverdi.

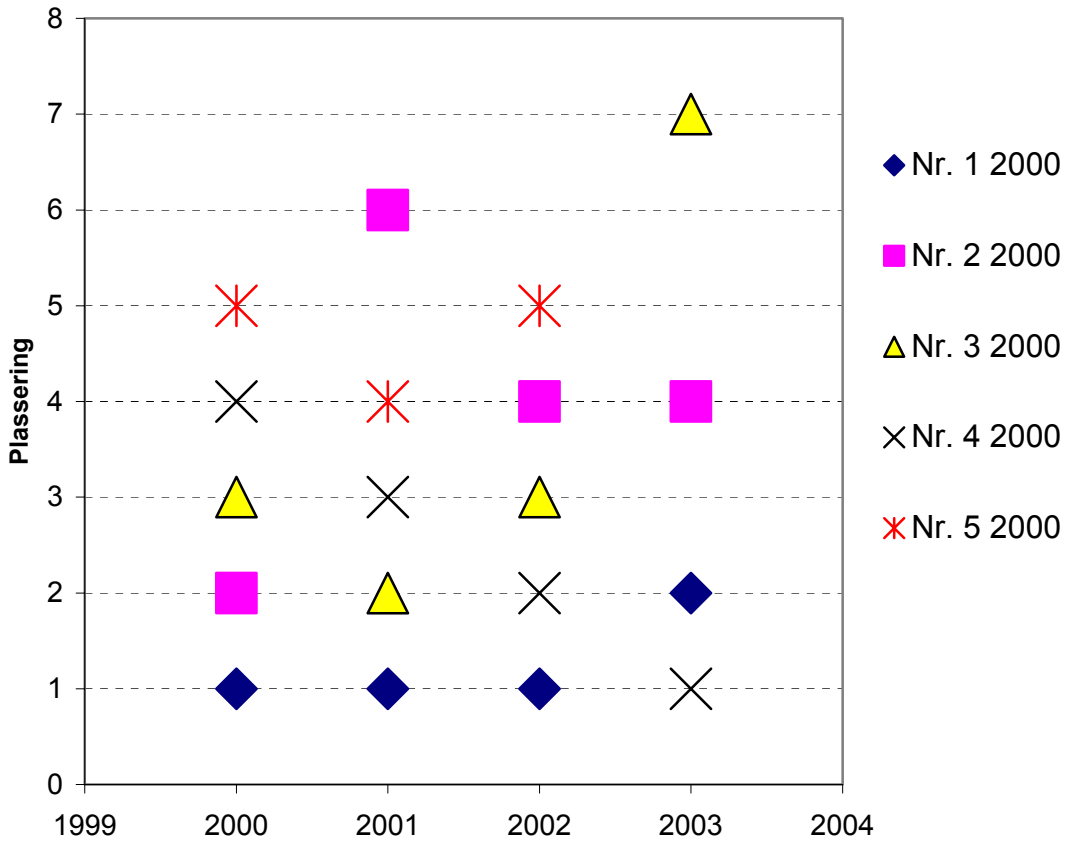

Kommentar:

- Hele 4 av de 5 største i 2000 har vært blant de 6 største over hele perioden.

Fra 2003 til 2000.

Figuren viser utviklingen til de 5 største eksportørene av fryst torskeblokk fra 2003 og tilbake til 2000 rangert etter eksportverdi.

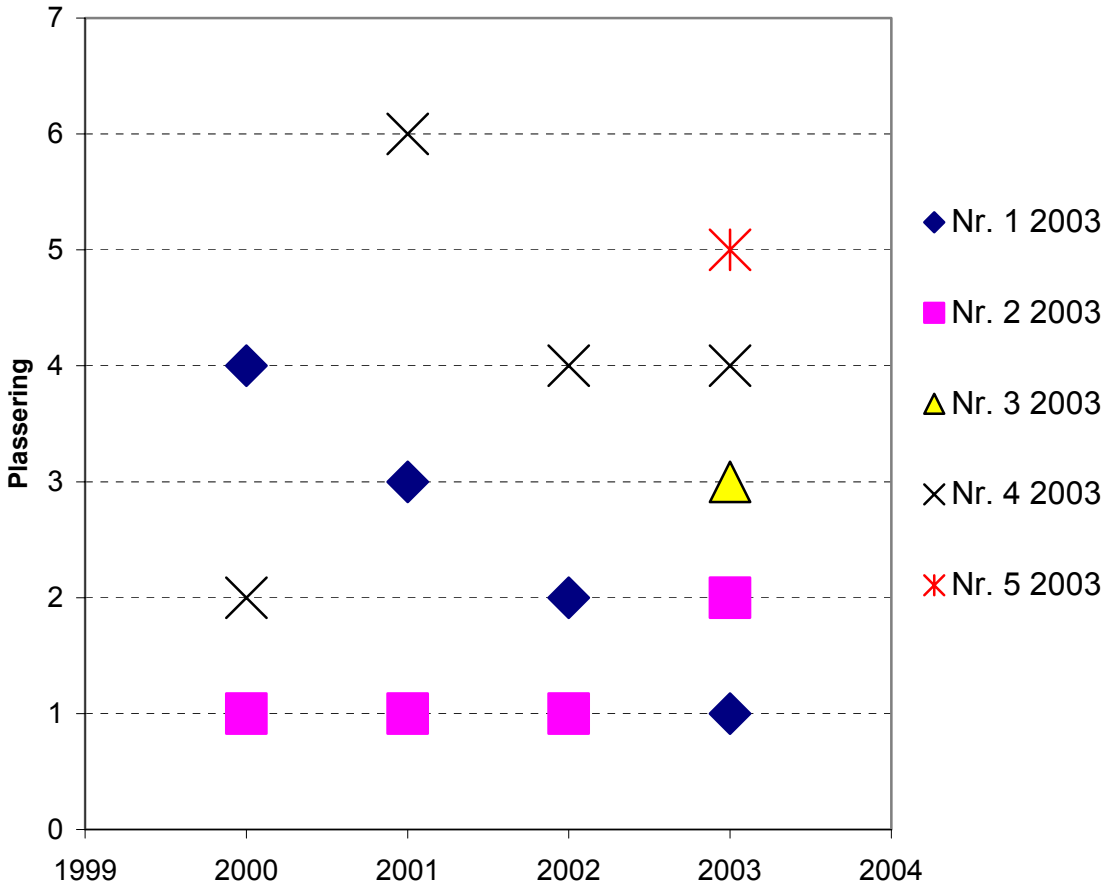

Kommentar:

- 3 av de 5 største i 2003 har vært blant de 6 største over hele perioden.
- Nr. 3 og 5 i 2003 eksporterte ikke fryst torskeblokk i perioden 2000-2002.

Volum og pris.

De 5 største eksportørene.

Figuren viser utviklingen av eksportvolum og eksportpris til de 5 største eksportørene (i eksportverdi) av fryst torskeblokk i forhold til alle de andre eksportørene fra 2000 til 2003. Eksportprisen fremstilles som differansen mellom eksportpris for de 5 største mot eksportpris for alle de andre eksportørene (rød linje). En positiv differanse i eksportprisen (rød linje over heltrukket linje) indikerer at de 5 største eksportørene oppnår en høyere eksportpris sammenliknet med alle de andre eksportørene. Gjennomsnittet av prisdifferansen per år er også fremstilt (stiplet linje).

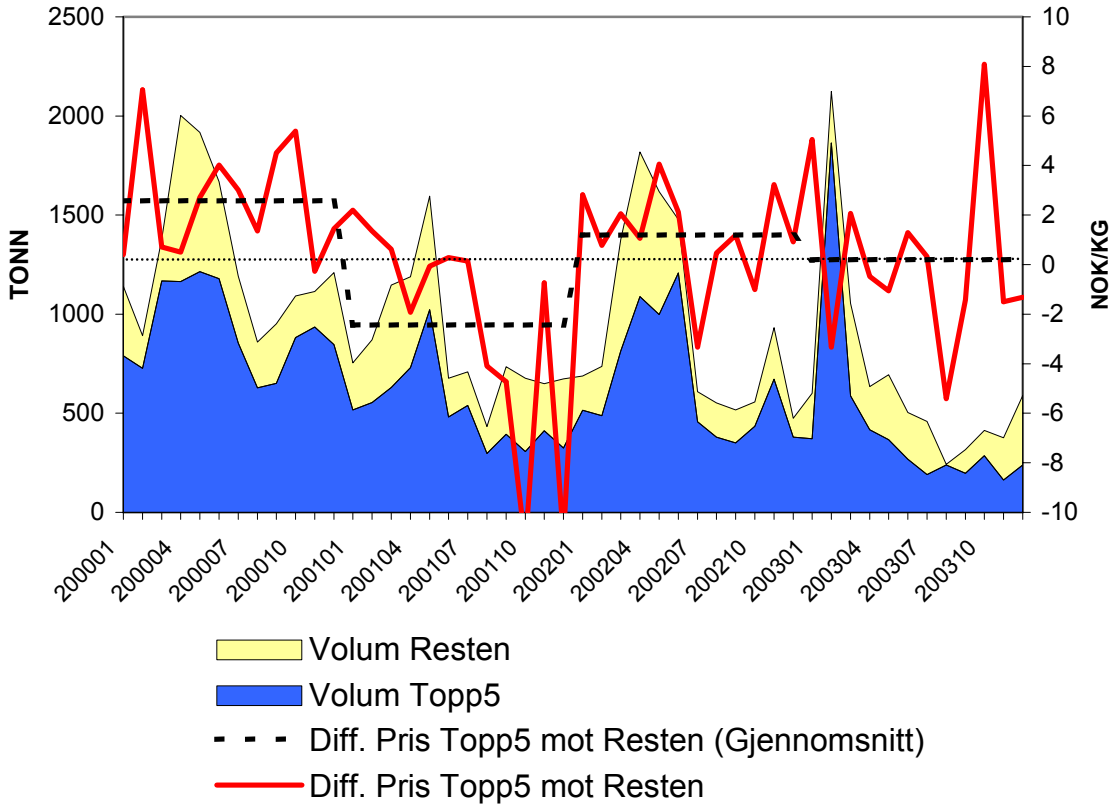

Kommentar:

- Snittprisen for de 5 største eksportørene var høyere enn for de andre eksportørene (resten) i 2000 og 2002 (den stiplete linjen ligger over 0.0 NOK/KG.).
- Snittprisen for de 5 største eksportørene var lavere enn for de andre eksportørene (resten) i 2001 (den stiplete linjen ligger under 0.0 NOK/KG.).

De 6-15 største eksportørene.

Figuren viser utviklingen av eksportvolum og eksportpris til de 6-15 største eksportørene (i eksportverdi) av fryst torskeblokk i forhold til alle de andre eksportørene fra 2000 til 2003. Eksportprisen fremstilles som differansen mellom eksportpris for de 6-15 største mot eksportpris for alle de andre eksportørene (rød linje). En positiv differanse (rød linje over heltrukket linje) i eksportprisen indikerer at de 6-15 største eksportørene oppnår en høyere eksportpris sammenliknet med alle de andre eksportørene. Gjennomsnittet av prisdifferansen per år er også fremstilt (stiplet linje).

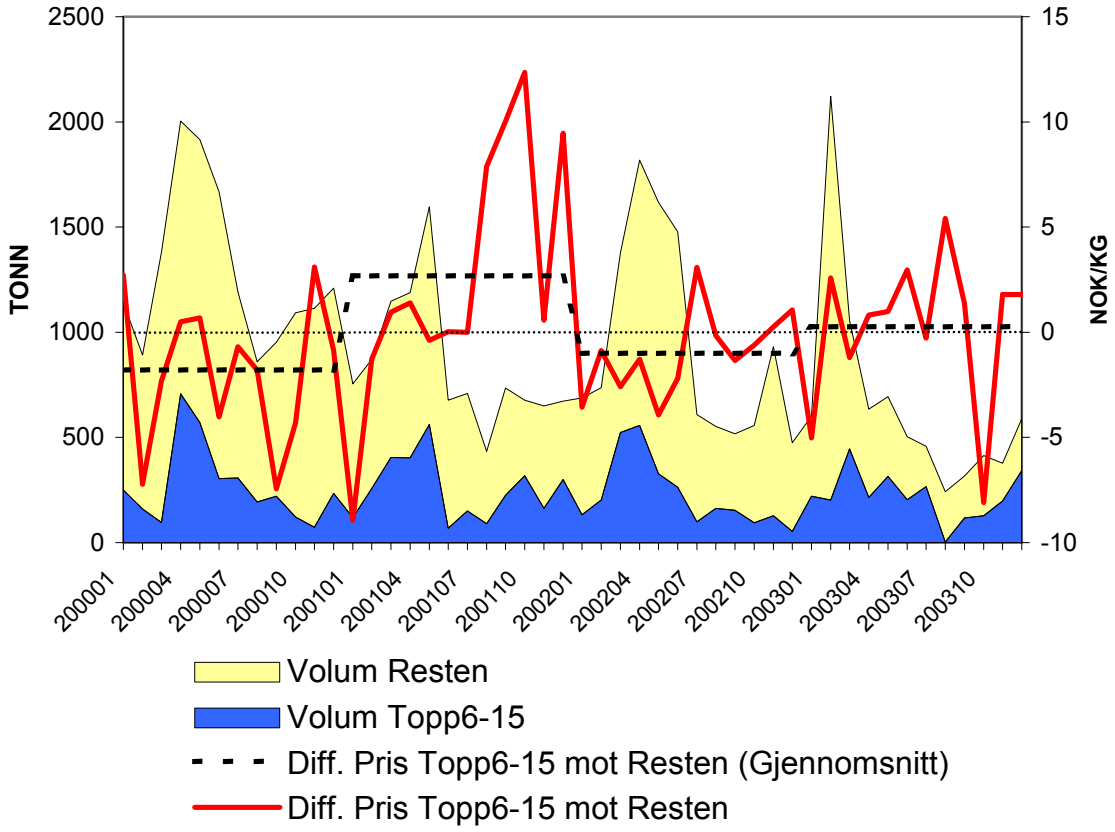

Kommentar:

- Snittprisen for de 6-15 største eksportørene var høyere enn for de andre eksportørene i 2001(den stiplete linjen ligger under 0.0 NOK/KG.)

De 16-25 største eksportørene.

Figuren viser utviklingen av eksportvolum og eksportpris til de 16-25 største eksportørene (i eksportverdi) av fryst torskeblokk i forhold til alle de andre eksportørene fra 2000 til 2003. Eksportprisen fremstilles som differansen mellom eksportpris for de 16-25 største mot eksportpris for alle de andre eksportørene (rød linje). En positiv differanse (rød linje over heltrukket linje) i eksportprisen indikerer at de 16-25 største eksportørene oppnår en høyere eksportpris sammenliknet med alle de andre eksportørene. Gjennomsnittet av prisdifferansen per år er også fremstilt (stiplet linje).

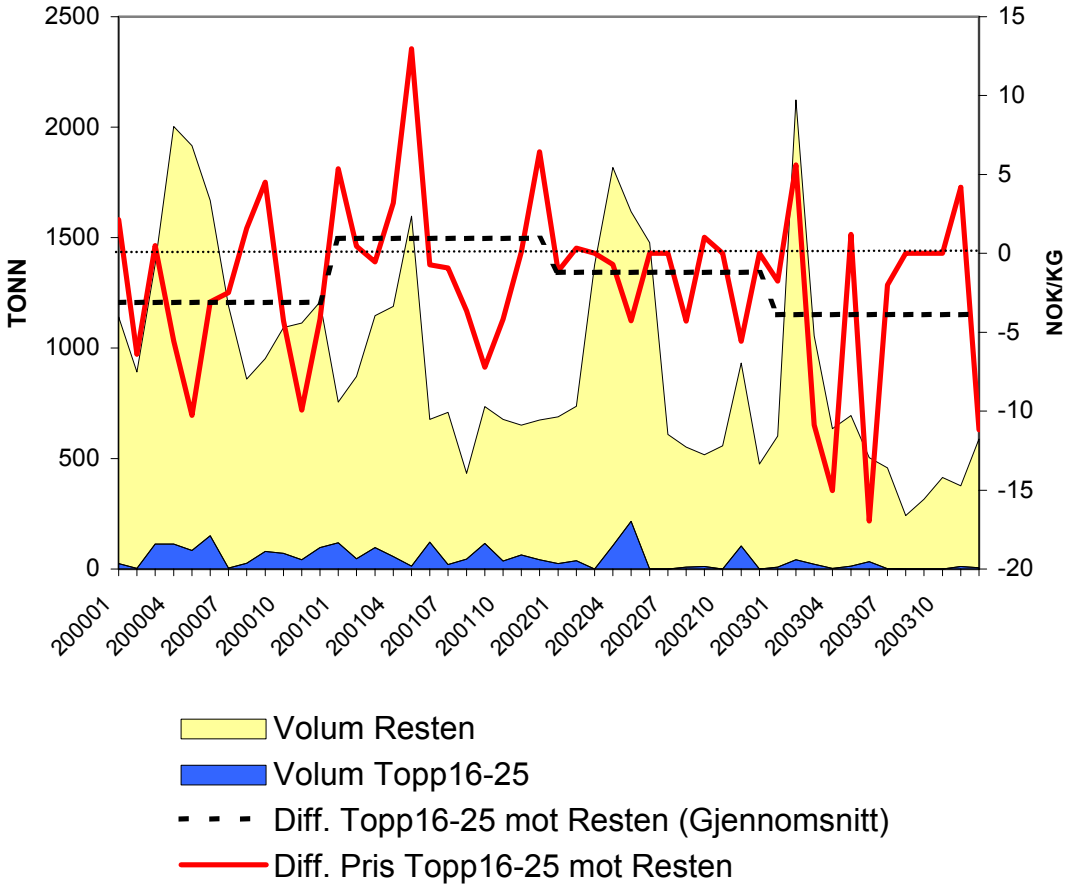

Kommentar:

- Merk hvor lite volum de minste eksportørene (resten) utgjør. I 2003 bestod denne gruppen av 31 eksportører.

Produktportefølje.

De 5 største.

Figuren viser andelen av eksportverdi for de 5 største eksportørene per år fordelt på de viktigste produktgruppene.

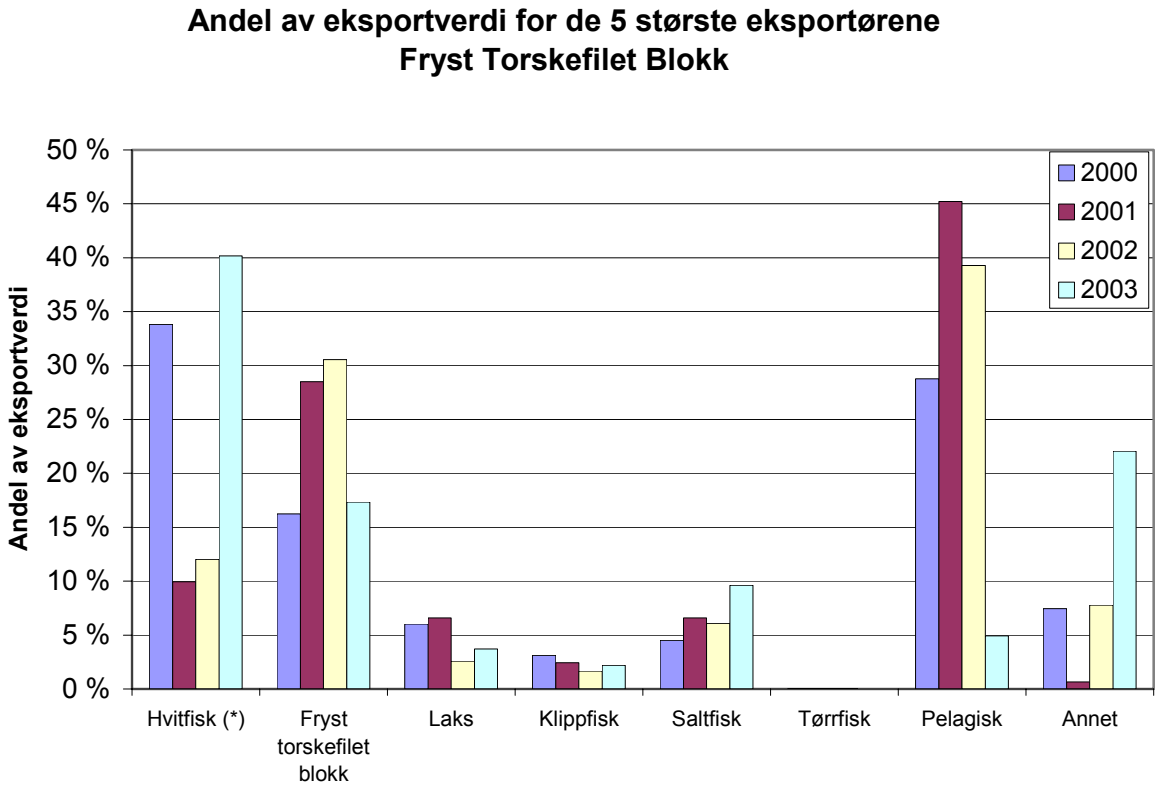

(* Eksklusiv fryst torskeblokk)

Kommentar:

For de 5 største eksportørene på fryst torskeblokk utgjorde verdien av eksporten av fryst torskeblokk 17.3% av den totale eksportverdien i 2003. Hvitfisk totalt utgjorde 40.2% av den totale eksportverdien for disse 5 eksportørene i 2003. Den totale eksportverdien for de 5 største eksportørene var knapt 771 millioner kroner i 2003.

Datatabell:

	2000	**2001**	**2002**	**2003**
Hvitfisk (*)	33.8%	9.9%	12.0%	40.2%
Torskeblokk	16.3%	28.5%	30.5%	17.3%
Laks	6.0%	6.6%	2.6%	3.7%
Klippfisk	3.1%	2.4%	1.7%	2.2%
Saltfisk	4.5%	6.6%	6.1%	9.6%
Tørrfisk	0.1%	0.0%	0.0%	0.0%
Pelagisk	28.8%	45.2%	39.3%	4.9%
Annet	7.5%	0.7%	7.8%	22.1%
	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

(* Eksklusiv fryst torskeblokk)

De 6-15 største.

Figuren viser andelen av eksportverdi for de 6-15 største eksportørene per år fordelt på de viktigste produktgruppene.

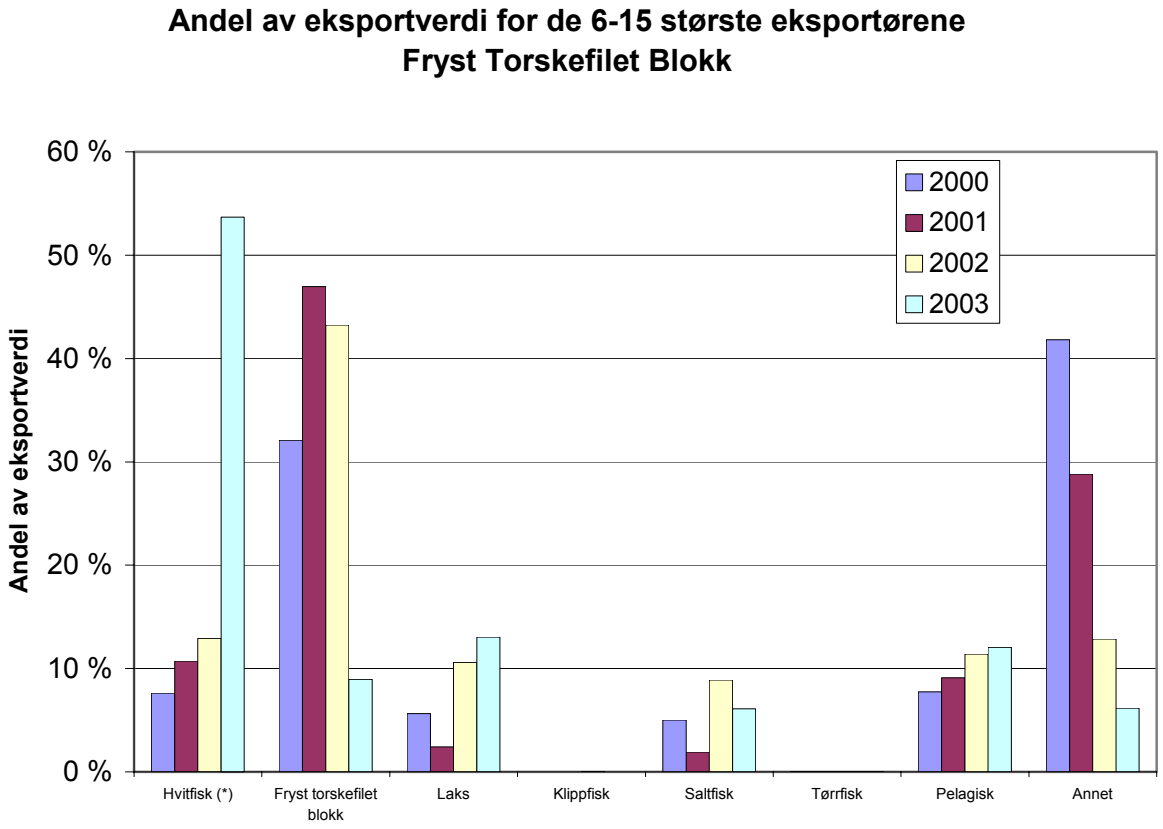

(* Eksklusiv fryst torskeblokk)

Kommentar:

For de 6-15 største eksportørene på fryst torskeblokk utgjorde verdien av eksporten av fryst torskeblokk 9.0% av den totale eksportverdien i 2003. Hvitfisk totalt utgjorde 53.7% av den totale eksportverdien for disse 10 eksportørene i 2003. Den totale eksportverdien for de 6-15 største eksportørene var knapt 960 millioner kroner i 2003.

Datatabell:

	2000	**2001**	**2002**	**2003**
Hvitfisk (*)	7.6%	10.7%	12.9%	53.7%
Torskeblokk	32.1%	47.0%	43.3%	9.0%
Laks	5.6%	2.4%	10.6%	13.0%
Klippfisk	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%
Saltfisk	5.0%	1.9%	8.9%	6.1%
Tørrfisk	0.1%	0.0%	0.1%	0.0%
Pelagisk	7.7%	9.1%	11.4%	12.0%
Annet	41.8%	28.8%	12.9%	6.2%
	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

(* Eksklusiv fryst torskeblokk)

De 16-25 største.

Figuren viser andelen av eksportverdi for de 16-25 største eksportørene per år fordelt på de viktigste produktgruppene.

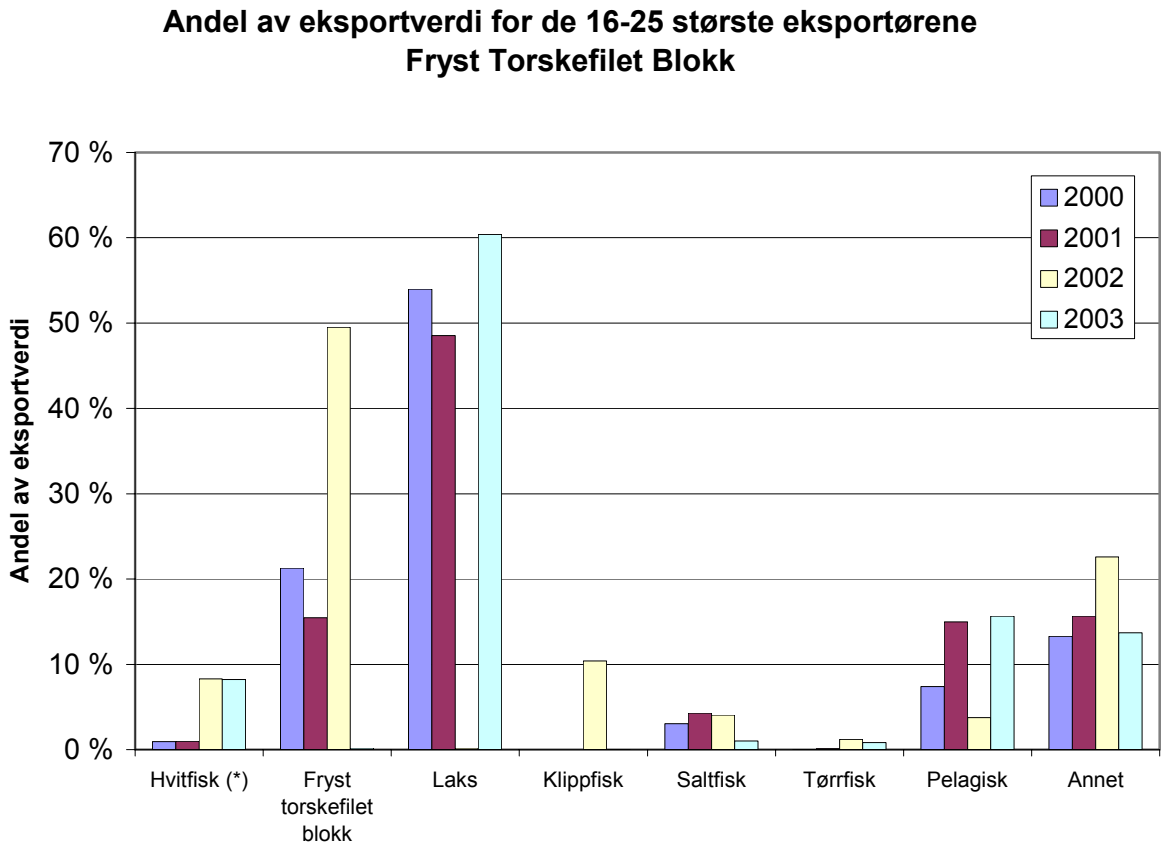

(* Eksklusiv fryst torskeblokk)

Kommentar:

For de 16-25 største eksportørene på fryst torskeblokk utgjorde verdien av eksporten av fryst torskeblokk 0.2% av den totale eksportverdien i 2003. Hvitfisk totalt utgjorde 8.2%, mens laks utgjør 60.4% av den totale eksportverdien for disse 10 eksportørene i 2003. Den totale eksportverdien for de 16-25 største eksportørene var knapt 1.7 milliarder kroner i 2003.

Datatabell:

	2000	**2001**	**2002**	**2003**
Hvitfisk (*)	1.0%	1.0%	8.3%	8.2%
Torskeblokk	21.3%	15.5%	49.5%	0.2%
Laks	54.0%	48.5%	0.2%	60.4%
Klippfisk	0.0%	0.0%	10.4%	0.0%
Saltfisk	3.0%	4.3%	4.0%	1.0%
Tørrfisk	0.0%	0.1%	1.2%	0.8%
Pelagisk	7.4%	15.0%	3.8%	15.6%
Annet	13.3%	15.7%	22.6%	13.7%
	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

(* Eksklusiv fryst torskeblokk)

Valuta.

Alle eksportører.

Figuren viser utviklingen i bruken av valuta i handel med fryst torskeblokk. Tallene representerer andel av eksportverdi som er oppgjort i de forskjellige valutaene.

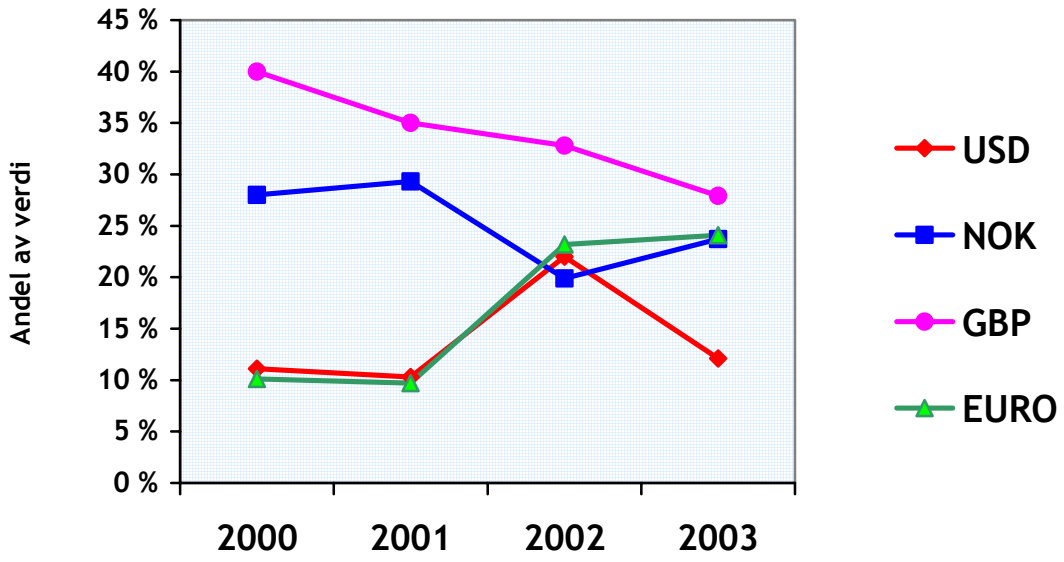

Kommentar:

- Bristiske pund var den mest brukte valuta i handel med fryst torskeblokk.

Datatabell:

	2000	2001	2002	2003
USD	11.1%	10.3%	22.0%	12.1%
NOK	28.0%	29.3%	19.9%	23.7%
GBP	40.0%	35.0%	32.8%	27.9%
EURO	10.1%	9.7%	23.2%	24.1%

De 5 største eksportørene.

Figuren viser utviklingen i bruken av valuta i handel med fryst torskeblokk. Tallene representerer andel av eksportverdi som er oppgjort i de forskjellige valutaene. Tallene representerer eksporten fra de 5 største eksportørene i eksportverdi hvert år.

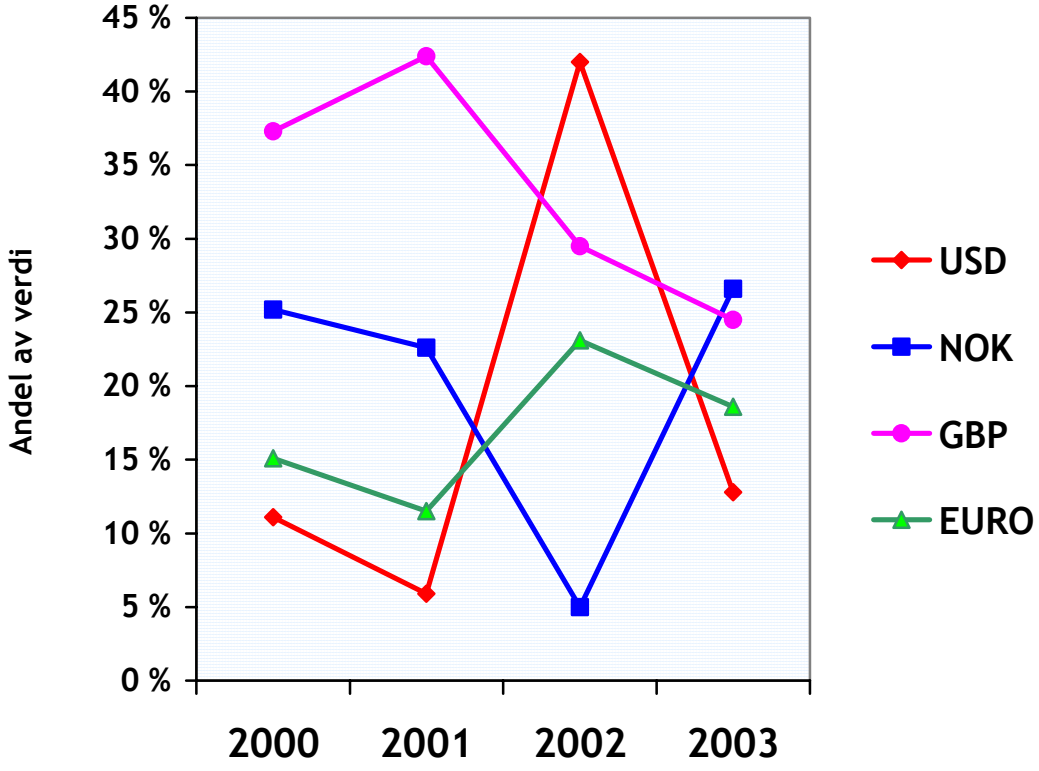

Kommentar:

- Norske kroner var den mest brukte valuta i handel med fryst torskeblokk i 2003.

Datatabell:

	2000	2001	2002	2003
USD	11.1%	5.9%	42.0%	12.8%
NOK	25.2%	22.6%	5.0%	26.6%
GBP	37.3%	42.4%	29.5%	24.5%
EURO	15.1%	11.5%	23.1%	18.6%